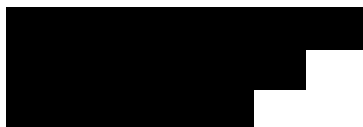

Kontaktperson
Rättsenheten
Elisabeth K Lindell
010-224 13 38

Mr Bilskrot AB

Beslut om sanktionsavgift

Beslut

Länsstyrelsen Skåne (Länsstyrelsen) beslutar att Mr Bilskrot AB, tidigare Skafa Bilskrot Aktiebolag, (556731–2870) ska betala en sanktionsavgift om 30 000 kr (trettiotusen kronor).

Sammanfattning

Mr Bilskrot AB (företaget), tidigare Skafa Bilskrot Aktiebolag, med säte i Skåne län, registrerades i Bolagsverkets register mot penningtvätt den 9 juli 2021. Företaget bedriver enligt registret följande verksamhet: Kontanthandel, skrot och metall.

Länsstyrelsen har genom sin tillsyn granskat hur företaget under perioden den 9 juli 2021 till och med den 27 oktober 2021 följt bestämmelserna i lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism (penningtvättslagen) och Länsstyrelsen i Skåne läns föreskrifter och allmänna råd (12FS 2017:22) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, ändrad genom 12FS 2018:31, 12FS 2019:29 och 12FS 2021:22 (länsstyrelsens föreskrifter).

Granskningen visar att företaget inte uppfyller penningtvättslagens krav och kraven i länsstyrelsens föreskrifter gällande dokumentation och innehåll i verksamhetens allmänna riskbedömning och rutiner och riktlinjer avseende åtgärder för kundkännedom, övervakning och rapportering samt för behandling av personuppgifter.

Länsstyrelsen bedömer att inskickad handling daterad den 7 februari 2022 är upprättad med anledning av länsstyrelsens föreläggande.

Inskickade handlingar för genomförda kundkännedomsåtgärder gällande två kunder saknar datum för utförd åtgärd och är därmed inte upprättade i enlighet med länsstyrelsens föreskrifter. Dessa handlingar bedöms vara upprättade med anledning av länsstyrelsens föreläggande.

Länsstyrelsen bedömer att företaget inte vidtagit tillräckliga åtgärder för att fullgöra sina skyldigheter i enlighet med penningtvättslagen och länsstyrelsens föreskrifter. Överträdelsena av regelverket har inneburit en förhöjd risk för att verksamheten kan ha utnyttjats för penningtvätt och finansiering av terrorism. Länsstyrelsen bedömer att företagets överträdelser är av allvarlig art.

Länsstyrelsen beslutar att Mr Bilskrot AB ska betala en sanktionsavgift om 30 000 kr (trettiotusen kronor) med anledning av de allvarliga brister gällande regelefterlevnad av penningtvättslagen och länsstyrelsens föreskrifter som framkommit vid tillsynen.

Beskrivning av ärendet

Mr Bilskrot AB (företaget), tidigare Skafa Bilskrot Aktiebolag, har sitt säte i Skåne län och har tre anställda enligt årsredovisningen för räkenskapsåret 2020.

Till Bolagsverket har företaget anmält att "Bolaget skall bedriva handel med metaller och andra artiklar i återvinningsbranschen, bedriva försäljning av begagnade bilar och reservdelar och bedriva bilverkstad och bildemontering samt därmed förenliga verksamheter."

Företaget registrerades i Bolagsverkets register mot penningtvätt den 9 juli 2021 och bedriver enligt registret följande verksamhet: Kontanthandel, skrot och metall.

Länsstyrelsen har den 28 oktober 2021 förelagt företaget att skicka in verksamhetens allmänna riskbedömning, en beskrivning av hur företaget tilldelar sina kunder en riskprofil, verksamhetens rutiner och riktlinjer avseende åtgärder för kundkännedom, övervakning och rapportering samt för behandling av personuppgifter. Dessutom begärde länsstyrelsen in kopior på faktiskt vidtagna åtgärder för kundkännedom, utförda under perioden den 9 juli 2021 till och med den 27 oktober 2021, avseende de tre kunder som svarar för företagets största kontanta transaktioner samt uppgift om kundens tilldelade riskprofil.

Utöver detta ombads företaget att skicka in huvudboksutdrag för kassa-, försäljnings- och inköpskontot avseende samma period.

Föreläggandet skickades med rekommenderat myndighetsbrev. Den 17 november fick länsstyrelsen mottagningsbevis för Rek – Inrikes (mottagningsbeviset) som visade att handlingen var "Ej efterfrågad". Med anledning av detta skickades föreläggandet den 23 november 2021 till styrelseledamotens folkbokföringsadress med rekommenderat myndighetsbrev. Den 30 november 2021 fick länsstyrelsen mottagningsbeviset som visar att delgivning hade skett.

Då begärda handlingar inte inkom i ärendet inom föreskriven svarstid, tre veckor från att delgivning skett, förelade länsstyrelsen företaget den 26 januari 2022 att vid vite om 50 000 kronor (femtio tusen kronor) skicka in begärda handlingar och uppgifter. Handlingar kom in i ärendet den 7 februari 2022.

Den 24 mars 2022 begärde Länsstyrelsen komplettering via mejl med huvudboksutdrag från kassakontot avseende perioden den 1 januari 2021 till och

med den 31 december 2021. Vid telefonkontakt den 28 mars 2022 med företaget framkom att verksamheten hanterar låga belopp, t.ex. transaktioner om 3 000 kr för en kund, men att de inte vet om en transaktion till ett högre belopp i kontanter kan komma i fråga.

Motivering

Penningtvättslagen omfattar enligt 1 kap. 2 §, p. 16 fysiska och juridiska personer som driver yrkesmässig handel med varor, där det kan antas att det betalas ut eller tas emot kontanta belopp som uppgår till motsvarande 5 000 euro eller mer. Det kan vara en enstaka transaktion eller flera transaktioner som har ett samband och tillsammans når upp till samma belopp.

En sådan verksamhet ska vara anmäld till Bolagsverkets register mot penningtvätt i enlighet med 7 kap. 3 § samma lag.

Länsstyrelsen har ett tillsynsansvar över att penningtvättslagen följs enligt 16 § Förordning (2009:92) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

Av Regeringens proposition 2016/2017:173, ”Ytterligare åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism”, s. 195 framgår ”att större kontanta betalningar är förenade med hög risk för penningtvätt”.

I ”Nationell riskbedömning av penningtvätt och finansiering av terrorism i Sverige 2020/2021”, s. 84 beskrivs ett tillvägagångssätt där en kund köper varor med illegala kontanta medel och sedan säljer varorna vidare. Med hjälp av denna metod kan kunden uppvisa att de har fått pengar genom att sälja en vara och på det sättet förklara pengarnas ursprung.

Av 1 kap 1§ penningtvättslagen framgår att syftet med lagen är att förhindra att bland annat de näringsidkare som bedriver handel med varor mot kontant betalning ska utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Mr Bilskrot AB (företaget), tidigare Skafa Bilskrot Aktiebolag, är sedan den 9 juli 2021 anmäld till Bolagsverkets register mot penningtvätt. Företaget bedriver enligt samma register följande verksamhet: Kontanthandel, skrot och metall.

Allmän riskbedömning

Gällande bestämmelser

Av 2 kap. 1 § penningtvättslagen framgår att en verksamhetsutövare ska göra en allmän riskbedömning av sin verksamhet.

Verksamhetsutövaren ska göra en bedömning av hur företagets produkter och tjänster kan utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism och hur stor risken är för att detta sker.

I samma bestämmelse beskrivs att verksamhetsutövaren särskilt ska beakta:

- vilka slags produkter och tjänster som tillhandahålls,
- risker förknippade med de kunder företaget har,
- risker förknippade med hur produkter och tjänster tillhandahålls,

- geografiska riskfaktorer.

Hänsyn ska också tas till uppgifter som kommer fram vid verksamhetsutövarens rapportering av misstänkta aktiviteter och transaktioner samt till information om tillvägagångssätt för penningtvätt och finansiering av terrorism och andra relevanta uppgifter som myndigheter lämnar.

Av 2 kap. 2 § samma lag framgår att omfattningen av den allmänna riskbedömningen ska bestämmas med hänsyn till verksamhetsutövarens storlek och art och de risker för penningtvätt eller finansiering av terrorism som kan antas föreligga.

Riskbedömningen ska utformas så att den kan ligga till grund för verksamhetsutövarens rutiner, riktlinjer och övriga åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

I enlighet ovan nämnda lagrum ska den allmänna riskbedömningen dokumenteras och hållas uppdaterad.

Av 2 kap. 2 § länsstyrelsens föreskrifter ska en verksamhetsutövare utvärdera den allmänna riskbedömningen regelbundet, minst en gång per år, och uppdatera den vid behov. Datum för utvärderingen av den allmänna riskbedömningen ska dokumenteras.

Företagets redogörelse

Det av företaget inskickade dokumentet "Svar i beslut om föreläggande Dnr 209-42750-2021 att inkomma med följande uppgifter." daterat den 7 februari 2022 innehåller ett textstycke kallat "1. Allmänna riskbedömningen av verksamheten". Företaget skriver i nämnda textavsnitt "Vår bedömning av verksamhetens risker avseende penningtvättslagen är låg. Vilket grundar sig på verksamhetens art och inriktning samt vidtagna åtgärder."

Länsstyrelsens bedömning

Textstycket kallat "1. Allmänna riskbedömningen av verksamheten" innehåller en sammantagen bedömning av risken för att verksamheten utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism, men saknar en beskrivning, analys och bedömning avseende riskerna förknippade med de produkter företaget tillhandahåller. Av textavsnittet framgår inte på vilket sätt faktorer som företagens kunder, använda distributionskanaler samt geografiska faktorer har identifierats och hur deras eventuella påverkan på risken för att verksamhetens produkter utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism har analyserat och bedömts.

Länsstyrelsen har inte fått in en beskrivning av verksamhetens art, inriktning och vidtagna åtgärder som bedömningen "verksamhetens risker avseende penningtvättslagen är låg" grundas på.

Textavsnittet "1. Allmänna riskbedömningen av verksamheten" daterat den 7 februari 2022 bedömer Länsstyrelsen vara upprättad som svar på länsstyrelsen

föreläggande. Företaget har därmed inte gett in någon dokumenterad allmän riskbedömning i enlighet med kraven i penningtvättslagen, varför länsstyrelsen utgår ifrån att ett sådant dokument saknats i verksamheten under den granskade perioden.

Länsstyrelsens bedömning är att företaget i avsaknad av en allmän riskbedömning saknar insikt i hur verksamhetens produkter kan utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism. Konsekvensen av detta är att företaget inte har förutsättningar, i penningtvättslagens mening, för att motverka att verksamheten utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism. Länsstyrelsen bedömer att avsaknaden av en allmän riskbedömning av verksamheten är en allvarlig brist.

Riskbedömning av kunder

Gällande bestämmelser

Av 2 kap. 3 § penningtvättslagen framgår att en verksamhetsutövare ska bedöma den risk för penningtvätt eller finansiering av terrorism som kan förknippas med kundrelationen (kundens riskprofil). Kundens riskprofil ska bestämmas med utgångspunkt i den allmänna riskbedömningen och verksamhetsutövarens kännedom om kunden.

När det behövs för att bestämma kundens riskprofil ska verksamhetsutövaren ta hänsyn till omständigheter som avses i 2 kap. 4 och 5 §§ penningtvättslagen samt andra omständigheter som i det enskilda fallet påverkar risken som kan förknippas med kundrelationen.

Av Regeringens proposition 2016/17:173, Ytterligare åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, s. 248 framgår att "en verksamhetsutövare måste riskklassificera sina kunder oavsett om det rör sig om en affärsförbindelse eller en enstaka transaktion. Inom ramen för riskklassificeringen ska kundspecifika faktorer beaktas."

Företagets redogörelse

Företaget skriver inledningsvis i dokumentet "Svar i beslut om föreläggande Dnr 209-42750-2021 att inkomma med följande uppgifter." under punkt två att de följer "Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2017:11) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism". Därefter förklarar företaget att "Vår bedömning av enskilda kunder som lämnar fordon för skrotning utgör registrerade fordon av Transportstyrelsen där kunden är registrerad ägare och ersättningsbeloppen är låga. Därav bedömningen att ge kunderna en låg riskprofil om inget avvikande i kundrelationen skulle förekomma."

I de tre inskickade dokumenten med rubriken "Åtgärder som ska utföras för kundkännedom" finns en underrubrik längst ner på handlingen "Risk klassificering kundkännedom" där samtliga tre dokument innehåller texten "Ger låg risk avseende

tjänster och produkter samt transaktioner”.

Länsstyrelsens bedömning

Företaget ska som verksamhetsutövare under länsstyrelsens tillsyn, utöver penningtvättslagen, även följa länsstyrelsens föreskrifter avseende åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism och som en konsekvens av detta hänvisa till länsstyrelsens föreskrifter, inte Finansinspektionens.

Av inskickad skrivelse ”Svar i beslut om föreläggande Dnr 209-42750-2021 att inkomma med följande uppgifter.” framgår inte om och i sådana fall vilka fler kundkategorier företaget har, än de kunder som lämnar fordon för skrotning. Företaget skriver att de ger ”kunderna en låg riskprofil om inget avvikande i kundrelationen skulle förekomma”, men beskriver inte vad de menar med ”avvikande i kundrelationen”.

Länsstyrelsen gör bedömningen utifrån inskickat svar i ärendet att företaget inte har gjort en analys av risker kopplade till företagets kunder i enlighet med penningtvättslagen. Länsstyrelsen mening är att företaget i avsaknad av en allmän riskbedömning i enlighet med penningtvättslagen saknar förutsättningar för att bestämma kundens riskprofil. Detta med beaktande av att kundens riskprofil bland annat ska bestämmas med utgångspunkt i företagets allmänna riskbedömning.

Rutiner och riktlinjer

Gällande bestämmelser

Av 2 kap. 8 § penningtvättslagen framgår att en verksamhetsutövare ska ha dokumenterade rutiner och riktlinjer avseende sina åtgärder för kundkännedom, övervakning och rapportering samt för behandling av personuppgifter. Rutinerna ska fortlöpande anpassas efter nya förändrade risker för penningtvätt och finansiering av terrorism. Rutinerna och riktlinjernas omfattning och innehåll ska bestämmas med hänsyn till verksamhetsutövarens storlek, art och riskerna för penningtvätt och finansiering av terrorism som identifierats i den allmänna riskbedömningen.

I kapitel 3–5 penningtvättslagen framgår vilka hänsyn som ska tas i rutinerna och riktlinjer för kundkännedom, övervakning och rapportering, och behandling av personuppgifter.

I enlighet med 2 kap. 6 § länsstyrelsens föreskrifter ska verksamhetsutövaren utvärdera sina rutiner och riktlinjer regelbundet, minst en gång per år, och uppdatera dem vid behov. Datumet för utvärderingen ska dokumenteras.

Kundkännedom

Enligt 3 kap. 1 § penningtvättslagen får en verksamhetsutövare inte etablera eller upprätthålla en affärsförbindelse eller utföra en enstaka transaktion, om denne inte har tillräcklig kännedom om kunden för att kunna

1. hantera risken för penningtvätt eller finansiering av terrorism som kan förknippas med kundrelationen, och
2. övervaka och bedöma kundens aktiviteter och transaktioner enligt 4 kap. 1 och 2 §§.

En verksamhetsutövare ska enligt 3 kap. 7 – 11 §§ penningtvättslagen utföra följande kundkännedsåtgärder:

- identifiera kunden och kontrollera kundens identitet,
- i det fall kunden företräds av en person, som uppger sig handla på kundens vägnar, kontrollera den personens identitet och behörighet att företräda kunden,
- utreda om kunden har en verklig huvudman samt kontrollera den verkliga huvudmannens identitet,
- bedöma om kunden eller kundens verkliga huvudman är en person i politiskt utsatt ställning eller en familjemedlem eller känd medarbetare till en sådan person,
- kontrollera om kunden är etablerad i ett land utanför EES som av Europeiska kommissionen har identifierats som ett högriskredjeländ.

I kapitel 3 länsstyrelsens föreskrifter framgår hur en verksamhetsutövare ska kontrollera kundens identitet, hur detta ska dokumenteras samt vad som ska framgå av dokumentationen.

Övervakning och rapportering

Av 4 kap. 1 § penningtvättslagen framgår att en verksamhetsutövare ska övervaka pågående affärsförbindelser och bedöma enstaka transaktioner i syfte att upptäcka aktiviteter och transaktioner som avviker från det som kan vara förväntat utifrån kännedom om kunden, de produkter och tjänster som tillhandahålls och övriga omständigheter. Övervakningen ska syfta till att verksamhetsutövaren även ska kunna upptäcka aktiviteter och transaktioner som utan att vara avvikande kan antas ingå som ett led i penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Enligt samma lagrum ska inriktningen och omfattningen av övervakningen bestämmas med beaktande av de risker som identifierats i den allmänna riskbedömningen, den risk för penningtvätt och finansiering av terrorism som kan förknippas med kundrelationen och annan information om tillvägagångssätt för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

I det fall avvikelser eller misstänkta aktiviteter eller transaktioner uppmärksammas ska en verksamhetsutövare i enlighet med 4 kap. 2 § penningtvättslagen utföra skärpta kundkännedsåtgärder och andra nödvändiga åtgärder för att kunna bedöma om det finns skälgrund att misstänka att det är fråga om penningtvätt eller finansiering av terrorism eller att egendom annars härrör från brottslig handling.

Som en konsekvens av ovan nämnda lagrum ska verksamhetsutövaren, utan dröjsmål, rapportera sin misstanke till Polismyndigheten i enlighet med 4 kap. 3 § penningtvättslagen.

Av 4 kap. 6 § penningtvättslagen framgår att en verksamhetsutövare ska lämna alla uppgifter som behövs för en utredning om penningtvätt eller finansiering av terrorism om Polismyndigheten begär detta.

I enlighet med 4 kap. 7 § samma lag ska en verksamhetsutövare ha ett system för att snabbt och fullständigt kunna lämna uppgifter om huruvida verksamhetsutövaren under de senaste fem åren har haft en affärsförbindelse med en viss person och, om så skulle vara fallet, om förbindelsens art.

Systemet för uppgiftslämning ska vara strukturerat och sökbart i enlighet med 4 kap. 1 § andra stycket länsstyrelsens föreskrifter.

En verksamhetsutövare och dess anställda får i enlighet med 4 kap. 9 § samma lag inte röja information om och uppgifter i bedömning och rapportering för kunden eller någon utomstående. Brott mot tystnadsplikten regleras i 20 kap. 3 §, första stycket brottsbalken (1962:700).

Behandling av personuppgifter

Av 5 kap. 2 § penningtvättslagen framgår att en verksamhetsutövare får behandla personuppgifter i syfte att kunna fullgöra sina skyldigheter enligt samma lag.

I 5 kap. 7 och 11 §§ penningtvättslagen framgår att information om att sådana personuppgifter behandlas och om att sådana uppgifter lagras får inte lämnas till kunden. Den som är verksam hos verksamhetsutövare får inte obehörigen röja att vissa personuppgifter behandlas och att sådana uppgifter bevaras.

En verksamhetsutövare ska spara handlingar och uppgifter som avser utförda kundkännedomsåtgärder i fem år från att åtgärderna eller transaktionerna utfördes, eller, i de fall då en affärsförbindelse har etablerats, affärsförbindelsen upphörde i enlighet med 5 kap 3 § penningtvättslagen. Vid ett avstående från att utföra en transaktion eller att inleda en affärsförbindelse ska tiden räknas från det att avståndet skedde. En förlängning av tiden för bevarande kan enligt 5 kap. 4 § penningtvättslagen göras till maximalt 10 år.

I enlighet med 5 kap. 1 § länsstyrelsens föreskrifter ska en verksamhetsutövare på ett betryggande sätt bevara de handlingar och uppgifter som ska bevaras. Handlingarna ska vara ordnade antingen elektroniskt eller i pappersform så att de är lättåtkomliga och sökbara.

Företagets redogörelse

I inskickad skrivelse daterad 7 februari 2022 framgår av punkt tre benämnd "Våra rutiner och riktlinjer avseende åtgärder för kundkännedom, övervakning och rapportering samt behandling av personuppgifter" att "kontroll av id-handling på kund utförs samt kopia därav". Av skrivelsen framgår vidare att "kontroll mot Transportstyrelsens register avseende fordon för mottagande och ägandeförhållande

överensstämmer med uppgiven kund” görs. Av skrivelsen framgår även att ”vad avser företagsleverantörer sker kontroll mot bolagsverket”. I skrivelsen framförs att övervakning och rapportering genomförs när skäl för sådan bedömning görs och efter gällande föreskrifter från Finansinspektionen.

Textavsnittet under punkt tre i inskickad skrivelse avslutas med ”Vad avser behandling av personuppgifter hanteras och sparas dessa uteslutande i pappersform”.

Två av dokumenten med rubriken ”Åtgärder som ska utföras för kundkännedom” saknar datum för upprättande. Det tredje dokumentet, innehåller en sida två kallad ”LEVERANTÖR AV BILAR FÖR SKROTNING” som innehåller texten ”OKTOBER 2021”.

Länsstyrelsens bedömning

Företaget ska som verksamhetsutövare under länsstyrelsens tillsyn, utöver penningtvättslagen, även följa länsstyrelsens föreskrifter avseende åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism och som en konsekvens av detta ska hänvisningar göras till länsstyrelsens föreskrifter, inte Finansinspektionens.

Av inskickad skrivelse, punkt tre benämnt ”Våra rutiner och riktlinjer avseende åtgärder för kundkännedom, övervakning och rapportering samt behandling av personuppgifter” framgår inte alla de olika kundkännedomsåtgärder som ska utföras, vem som har rätt att utföra dem, när i tiden åtgärderna ska utföras samt hur de olika åtgärderna ska dokumenteras. I inskickat textavsnitt nämns endast kontroll av identitet och mot Transportstyrelsens ägarregister. Företaget skriver gällande övervakning och rapportering att detta genomförs när det finns skäl för sådan och att den görs efter gällande föreskrifter från Finansinspektionen.

Detta anser Länsstyrelsen inte vara en verksamhetsanpassade beskrivning av hur företaget övervakar pågående affärsförbindelser och bedömer enstaka transaktioner i syfte att upptäcka aktiviteter och transaktioner som avviker från förväntat beteende förknippat med kundrelationen.

I avsnittet benämnt ”Våra rutiner och riktlinjer avseende åtgärder för kundkännedom, övervakning och rapportering samt behandling av personuppgifter” saknas uppgift om hur eventuell rapportering av misstänkta transaktioner ska göras samt vilka uppgifter och handlingar som ska sparas samt hur länge de ska sparas med anledning av att företaget följer penningtvättslagen och länsstyrelsens föreskrifter.

I inskickat dokument ”Åtgärder som ska vidtas för kundkännedom” avseende kund 1 framgår av texten att ”Id kontroll utförd av den som levererat fordonet, kopia på id-handling sparad”, men företaget har inte bifogat någon kopia på kopierad id-handling. Avsaknaden av datum på inskickad handling gör att länsstyrelsen gör bedömningen att handling är upprättad med anledning av länsstyrelsens föreläggande.

I inskickat dokument ”Åtgärder som ska vidtas för kundkännedom” avseende kund 2

framgår av texten att ” Id kontroll utförd av den som levererat fordonet, kopia på id-handling sparad”, men företaget har inte bifogat någon kopia på kopierad id-handling. Avsaknaden av datum på inskickad handling gör att länsstyrelsen gör bedömningen att handling är upprättad med anledning av länsstyrelsens föreläggande.

De ovan nämnda handlingarna bedömer Länsstyrelsen vara en form av schematiska checklistor över kundkännedomsåtgärder i enlighet med penningtvättslagen och kan inte anses vara verksamhetsanpassade rutiner och riktlinjer för att skydda verksamheten mot att utnyttjas mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

Sammantaget bedömer länsstyrelsen att textavsnittet ”Våra rutiner och riktlinjer avseende åtgärder för kundkännedom, övervakning och rapportering samt behandling av personuppgifter” inte uppfyller penningtvättsregelverkets krav på verksamhetsanpassade rutiner och riktlinjer avseende företagens åtgärder för kundkännedom, övervakning och rapportering samt för behandling av personuppgifter.

Länsstyrelsens bedömning är att företagens anställda inte har förutsättningar att följa penningtvättslagens krav utan dokumenterade och verksamhetsanpassade rutiner och riktlinjer utformade i enlighet med nämnda lag.

Som tidigare beskrivet ovan bedömer länsstyrelsen att företaget saknar en dokumenterad allmän riskbedömning av sin verksamhet. Företagets allmänna riskbedömning ska ligga till grund för verksamhetens rutiner och riktlinjer samt övriga åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. I avsaknad av en sådan bedömer länsstyrelsen att företaget saknar förutsättningar för att utforma verksamhetsanpassade riktlinjer och rutiner för att skydda verksamheten från att utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Val av ingripande

Gällande bestämmelser

Länsstyrelsen får enligt 7 kap. 10 § penningtvättslagen ingripa mot en verksamhetsutövare som överträder en bestämmelse i 2–6 kap. penningtvättslagen eller föreskrifter som meddelats med stöd av samma lag. Vid en överträdelse får länsstyrelsen ingripa genom att utfärda ett föreläggande om att göra rättelse eller, vid överträdelser som inte är ringa, genom ett beslut om sanktionsavgift i enlighet med 7 kap. 11 § penningtvättslagen.

I enlighet med 7 kap. 13 § ovanstående lag ska länsstyrelsen vid val av ingripande ta hänsyn till hur allvarlig överträdelsen är och hur länge den har pågått. Särskild hänsyn ska tas till skador som har uppstått och graden av ansvar. I försvårande riktning ska länsstyrelsen beakta om verksamhetsutövaren tidigare har begått en överträdelse. I förmildrande riktning ska länsstyrelsen beakta om utredningen underlättats genom ett i väsentlig utsträckning aktivt samarbete och om överträdelsen snabbt har upphört sedan den anmälts till eller påtalats av

myndigheten.

Länsstyrelsens bedömning

Länsstyrelsen gör bedömningen att Mr Bilskrot AB, tidigare Skafa Bilskrot Aktiebolag, inte uppfyller kraven i penningtvättslagen och länsstyrelsens föreskrifter avseende dokumentation samt innehåll i företagets allmänna riskbedömning. Riskbedömningen av verksamheten är grunden i det riskbaserade arbetet. Utan en sådan har verksamheten inte en medvetenhet om och förutsättningar för att motverka de risker som verksamheten kan utsättas för gällande penningtvätt och finansiering av terrorism.

Inskickad handling med textavsnittet ”1. Allmänna riskbedömningen av verksamheten” daterat den 7 februari 2022 bedömer Länsstyrelsen vara upprättad som svar på länsstyrelsen föreläggande.

Länsstyrelsen gör bedömningen att en dokumenterad allmän riskbedömning i enlighet med kraven i penningtvättslagen inte har funnits i verksamheten under den granskade perioden.

Inte heller företagets rutiner och riktlinjer avseende åtgärder för kundkänedom, övervakning och rapportering samt för behandling av personuppgifter uppfyller kraven i penningtvättsregelverket avseende dokumentation samt innehåll. Nämnda dokument utgör, tillsammans med riskbedömningen, viktiga delar i en verksamhetsutövers riskbaserade arbete för att motverka att verksamheten utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism. Rutiner och riktlinjer ska utformas för att minimera, om möjligt helt motverka, identifierade risker för verksamheten. Erfarenheter från verksamheten ska beaktas vid uppdatering av båda dessa dokument för att ytterligare effektivisera det riskbaserade arbetet i företaget.

Länsstyrelsen bedömer att då företaget i väsentliga delar inte efterlever kraven i penningtvättsregelverket har överträdelserna varit allvarliga. Det innebär att företaget har löpt en ökad risk att utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism.

I sammanhanget konstaterar länsstyrelsen att det dessutom krävdes att föreläggandet skickades till styrelseledamotens folkbokföringsadress två gånger och vid det senare utskicket förenades med ett vite om 50 000 kr (femtio tusen kronor) för att företaget skulle följa länsstyrelsens föreläggande. Det har inte framkommit några uppgifter om att länsstyrelsens första delgivning försök misslyckats på grund av att företaget ändrat postadress. Företaget har fortsatt samma postadress som när länsstyrelsen inledde sin tillsyn i oktober 2021. Inte heller har det framkommit några uppgifter som förklarar varför företaget inte kom in med förelagda uppgifter inom föreskriven svarstid vid det första utskicket till styrelseledamotens folkbokföringsadress, trots att delgivning skett enligt ”MOTTAGNINGSBEVIS för REK Inrikes” som Länsstyrelsen mottog den 30 november 2021. Härigenom har länsstyrelsens tillsyn försvårats.

Länsstyrelsen konstaterar att det inte har framkommit några förmildrande omständigheter som ska vägas in i valet av ingripande. Vid en sammantagen bedömning bedömer länsstyrelsen att ett ingripande ska ske genom beslut om sanktionsavgift.

Sanktionsavgiftens storlek

Gällande bestämmelser

Av 7 kap. 14 § framgår att sanktionsavgiften för en verksamhetsutövare som är en juridisk person ska som högst fastställas till det högsta av (i) två gånger den vinst som verksamhetsutövaren gjort till följd av överträdelsen, om beloppet går att fastställa, (ii) ett belopp i kronor motsvarande en miljon euro. Sanktionsavgiften ska inte bestämmas till ett lägre belopp än 5 000 kronor.

Av 7 kap. 16 § framgår att när sanktionsavgiftens storlek fastställs ska särskild hänsyn tas till förmildrande och försvårande omständigheter samt till den juridiska eller fysiska personens finansiella ställning och, om det går att fastställa, den vinst som gjorts till följd av överträdelsen.

Länsstyrelsens bedömning

Länsstyrelsen konstaterar att sanktioner ska vara effektiva, proportionella och avskräckande. För att bestämma en sanktionsavgifts storlek ska hänsyn tas till den juridiska personens finansiella ställning. Med finansiell ställning avses bland annat företagets årsomsättning (Prop 2013/14:228 Förstärkta kapitaltäckningsregler, sid. 240).

Mr Bilskrot AB, tidigare Skafa Bilskrot Aktiebolags omsättning för räkenskapsåret 2020 uppgick till 1 886 000 kronor.

Länsstyrelsen har ovan i beslutet bedömt att Mr Bilskrot AB, tidigare Skafa Bilskrot Aktiebolag, brustit i samtliga delar avseende sina skyldigheter att vidta åtgärder i enlighet med penningtvättsregelverket.

Länsstyrelsen bedömer att bristerna är allvarliga, särskilt avsaknaden av en allmän riskbedömning av verksamheten i enlighet med penningtvättsregelverket. I avsaknad av en allmän riskbedömning har företaget inte haft förutsättningar att ha verksamhetsanpassade rutiner för kundkännedom, övervakning och rapportering samt behandling av personuppgifter för att motverka att verksamheten utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Länsstyrelsen bedömer att konstaterade brister medför en förhöjd risk för att företaget kan ha utnyttjats för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Länsstyrelsen gör vidare bedömningen att bristerna ligger inom företagets kontroll. Det tidigare beskrivna agerandet av företaget att inte hörsamma förelägganden om

att inkomma med handlingar har försvårat länsstyrelsens tillsyn. Några förmildrande omständigheter har inte framkommit.

Angående sanktionsavgiftens storlek bedömer länsstyrelsen att den eventuella vinst som företaget kan ha gjort till följd av överträdelserna av penningtvättsregelverket inte går att fastställa. Länsstyrelsen konstaterar även i sammanhanget att företagets bristande regelefterlevnad kan ha inneburit fördelar jämfört med konkurrenter som följt penningtvättsregelverket och därigenom lagt både tid och resurser på att efterleva regelverket.

Av information i ärendet framgår att företaget har en begränsad kontanthantering i förhållande till omsättning, men att företaget kan tänkas hantera större kontanta belopp om sådan situation uppstår.

Vid en sammantagen bedömning av överträdelsernas karaktär och med hänsyn tagen till ovan nämnda aspekter kring kontanthantering kopplat till företagets omfattning och finansiella ställning bestämmer länsstyrelsen sanktionsavgiften till 30 000 kr (trettiotusen kronor).

Sanktionsavgiften tillfaller staten och faktureras av länsstyrelsen efter att beslutet har vunnit laga kraft.

Länsstyrelsen informerar om följande

Tillsynsärendet avslutas genom detta beslut. Företagets skyldighet att ha en dokumenterad allmän riskbedömning och för verksamheten anpassade rutiner och riktlinjer i enlighet med penningtvättsregelverket kvarstår. Länsstyrelsen kan på nytt komma att följa upp hur Mr Bils-krot AB följer penningtvättsregelverket genom nya tillsynsåtgärder.

Bestämmelser som beslutet grundas på

- 1 kap. 2 § p. 16, 2 kap. 1 - 5 §§ samt 8 §, 3–6 kap., 7 kap. 3 §, 5 § första stycket, 8 §, 10 – 11 §§ och 25 § lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism (penningtvättslagen).
- 16 § förordningen (2009:92) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.
- 2–6 kap. Länsstyrelsen i Skåne läns föreskrifter och allmänna råd (12FS 2017:22) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, ändrad genom 12FS 2018:31, 12FS 2019:29 och 12FS 2021:22.

Du kan överklaga beslutet

Se bilaga 1.

Jesper Jacobsson
Beslutande

Elisabeth K Lindell
Föredragande

Vid detta beslut har även jurist Birgitta Fredriksson medverkat.
Detta beslut har fattats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Upplysningar

Hur du betalar

Sanktionsavgiften tillfaller staten och faktureras av länsstyrelsen efter att beslutet har vunnit laga kraft.

Så här hanterar vi dina personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa hittar du på www.lansstyrelsen.se/dataskydd

Delgivning

Företaget är delgivet detta beslut genom förenklad delgivning. Information om förenklad delgivning bifogades Länsstyrelsens förelägganden daterade den 23 november 2021 och den 26 januari 2022.

Länsstyrelsen kommer att skicka er ett särskilt meddelande, ett så kallat kontrollmeddelande, om att detta beslut har skickats. Ni får alltså två brev med normalt en dags mellanrum. Beslutet anses delgivet efter att två veckor har gått från att det skickades.

Bilaga

Bilaga 1, Information om hur beslutet kan överklagas